

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα

Αθήνα, Φεβρουάριος 2025

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

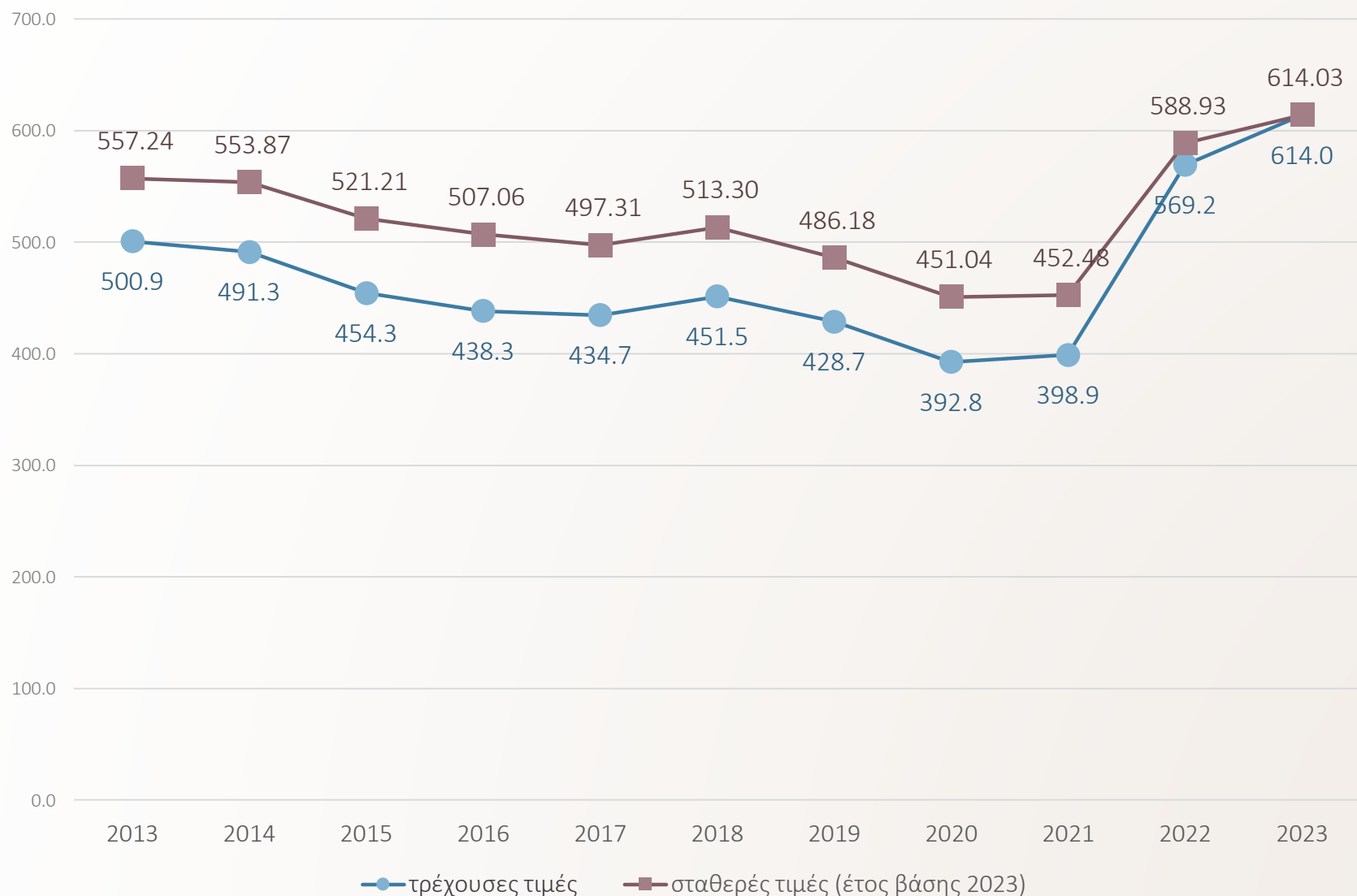
Α. Γενικά οικονομικά στοιχεία των δαπανών για φροντιστήρια στη σύγχρονη Ελλάδα

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια

(σε τρέχουσες και σταθερές τιμές (έτος βάσης 2023) σε εκατ.€) την περίοδο 2013-2023

Μεταβολή
2021-2023

+53,9%

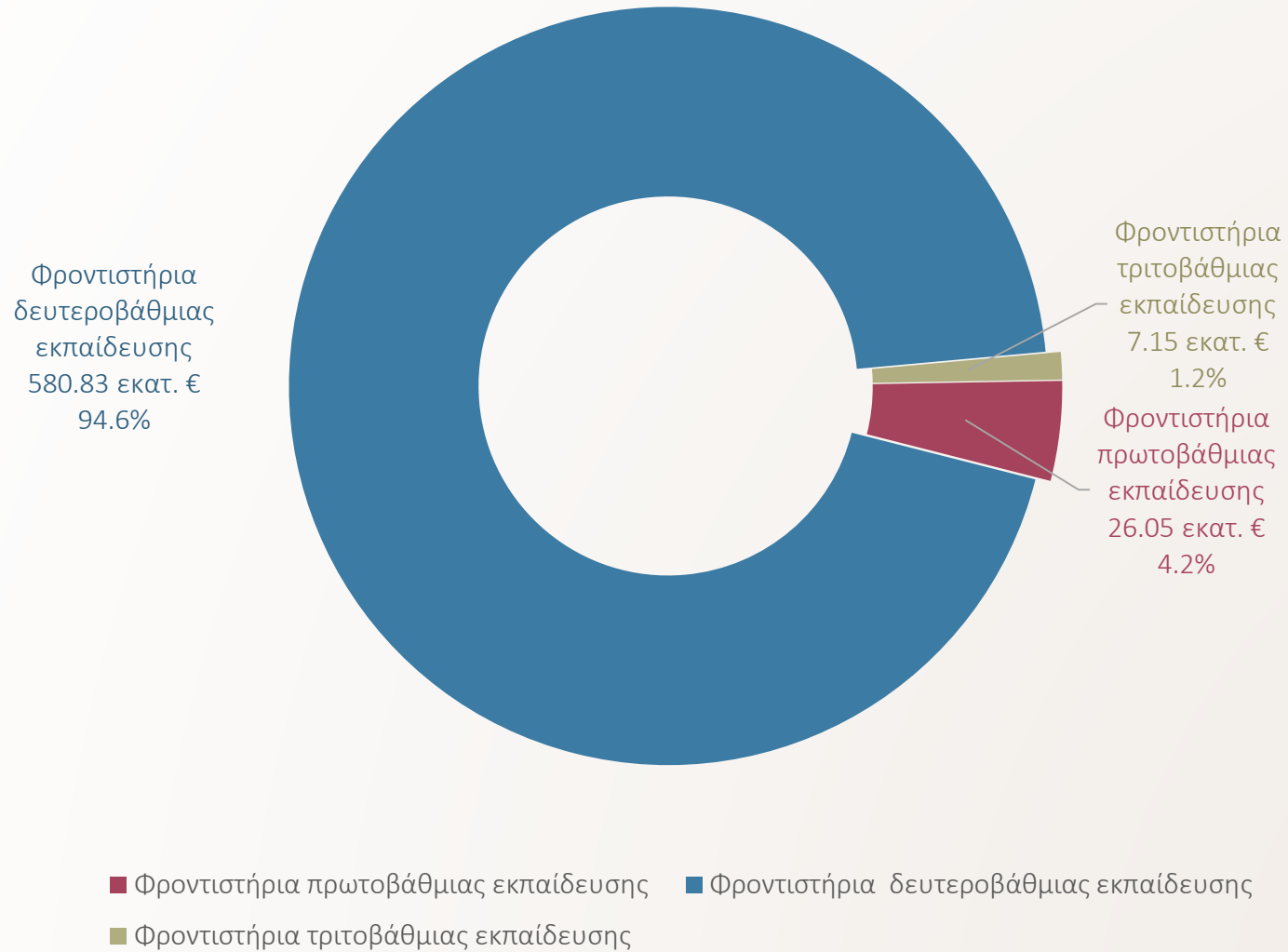
+35,7%

Τα ελληνικά νοικοκυριά το 2023 δαπάνησαν συνολικά 614 εκατ. € για φροντιστήρια εκπαίδευσης. Η δαπάνη αυτή από το 2013 έως το 2020 καταγράφει μια φθίνουσα πορεία (-22,8%), ενώ το 2022 καταγράφει μια απότομη αύξηση (+42,7%) σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (2021), πιθανόν λόγω της ανάγκης για επιπλέον εκπαιδευτική υποστήριξη μετά την περίοδο της πανδημίας. Το 2023 η αυξητική πορεία των δαπανών συνεχίζεται.

Η ανάλυση των δαπανών σε τρέχουσες και σταθερές τιμές δείχνει την επίδραση του πληθωρισμού. Ενώ οι τρέχουσες τιμές παρουσιάζουν την ονομαστική αύξηση, οι σταθερές τιμές αποκαλύπτουν την πραγματική αξία των δαπανών, αποφεύγοντας την επίδραση του πληθωρισμού. Η πραγματική, λοιπόν, αύξηση την τελευταία διετία ανέρχεται στο 35,7%.

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμίδα εκπαίδευσης (σε εκατ.€) το 2023

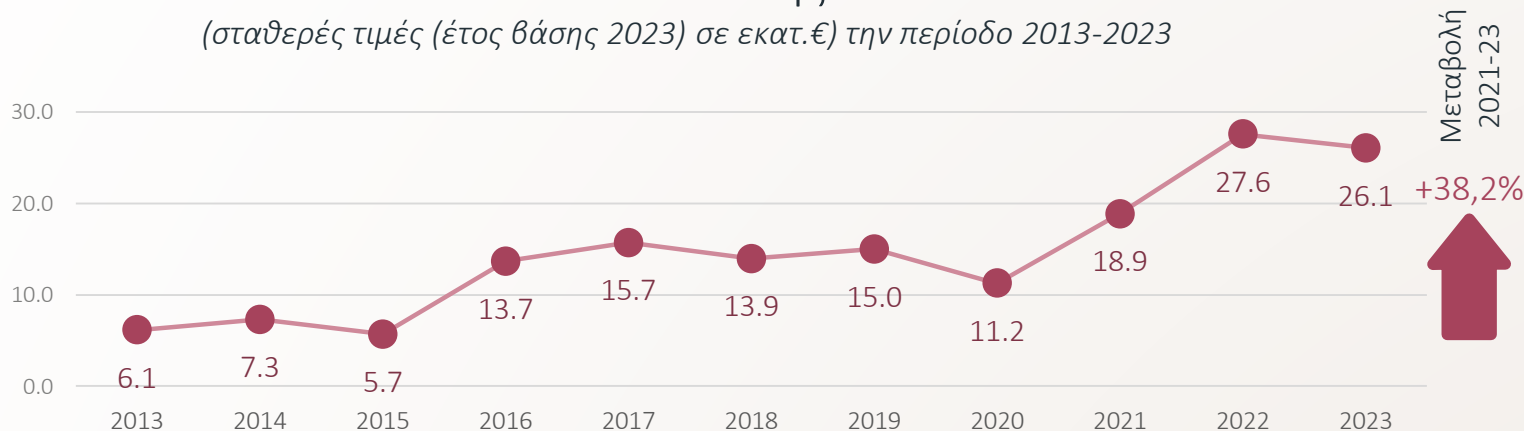
Το 2023, οι δαπάνες για φροντιστήρια κατανεμήθηκαν ως εξής: 4,2% για πρωτοβάθμια εκπαίδευση, 94,6% για δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και 1,2% για τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτή η κατανομή αντανακλά, φυσικά, την αυξημένη ζήτηση για υποστήριξη μαθητών στην κρίσιμη βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμίδα εκπαίδευσης

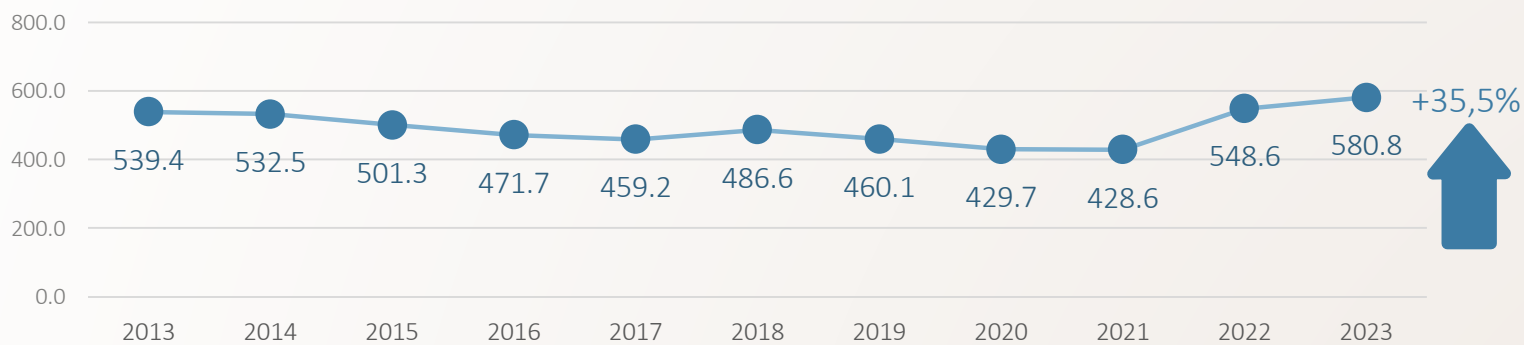
(σταθερές τιμές (έτος βάσης 2023) σε εκατ.€) την περίοδο 2013-2023

Φροντιστήρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

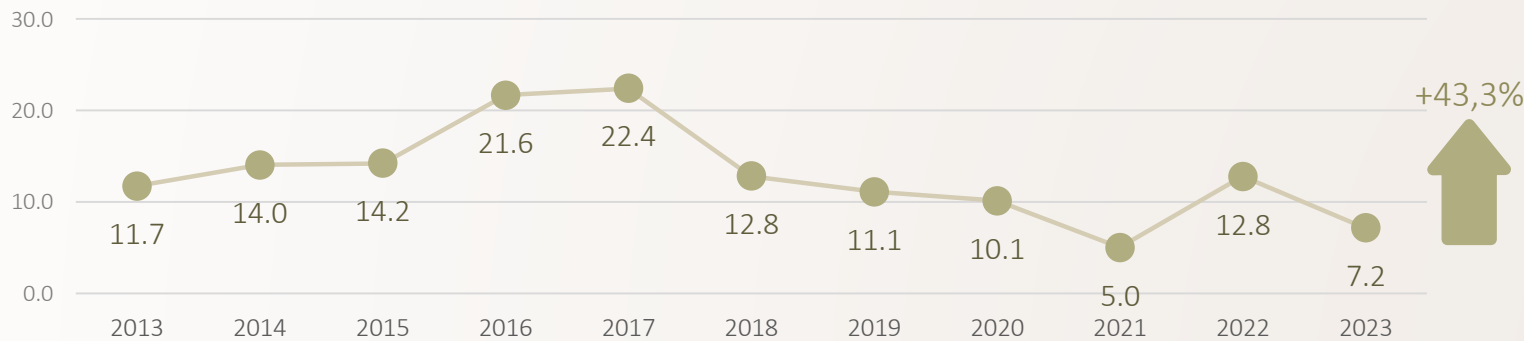
Μέσα στην δεκαετία η δαπάνη για φροντιστήρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει 4πλασιαστεί: από 6,1 εκατ.€ το 2013 έχει ανέλθει σε 26,1 εκατ.€ το 2023. Μόνο για την τελευταία διετία η αύξηση που παρουσιάζει είναι περίπου 38%.

Φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Η δαπάνη για φροντιστήρια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έως το 2021 καταγράφει μια φθίνουσα πορεία (-20,5%), ενώ την τελευταία διετία αυξάνεται απότομα (+35%).

Φροντιστήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

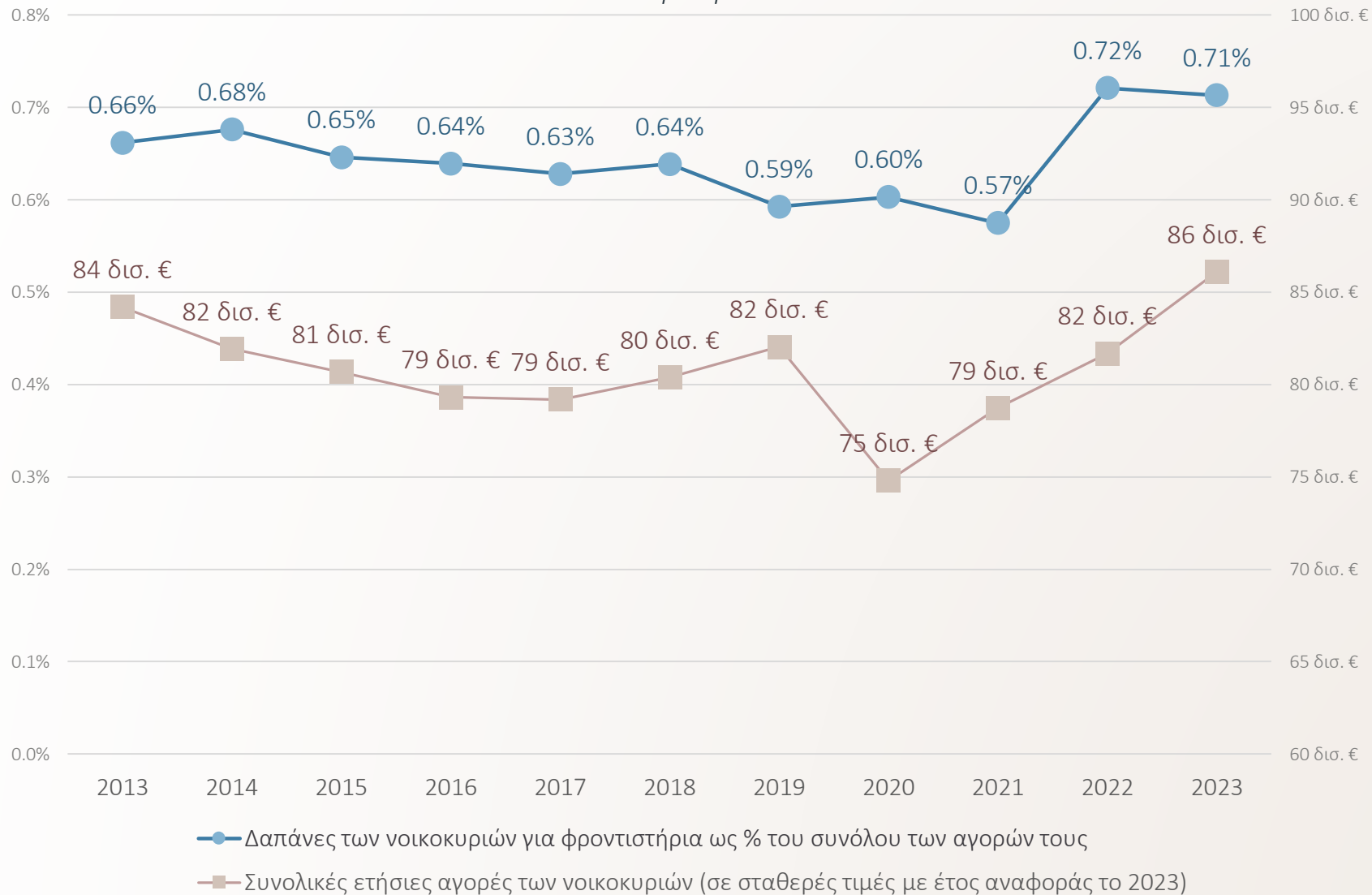

Η δαπάνη για φροντιστήρια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως το 2017 καταγράφει μια αυξητική πορεία (+91%) και στη συνέχεια βάνει μειούμενη έως και το 2021 (-78%). Την τελευταία διετία, ωστόσο, παρουσιάζει συνολική αύξηση κατά 43%.

Συνολική ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια ως % του συνόλου των αγορών τους

την περίοδο 2013-2023

Μεταβολή
 2021-2023

+24,1%

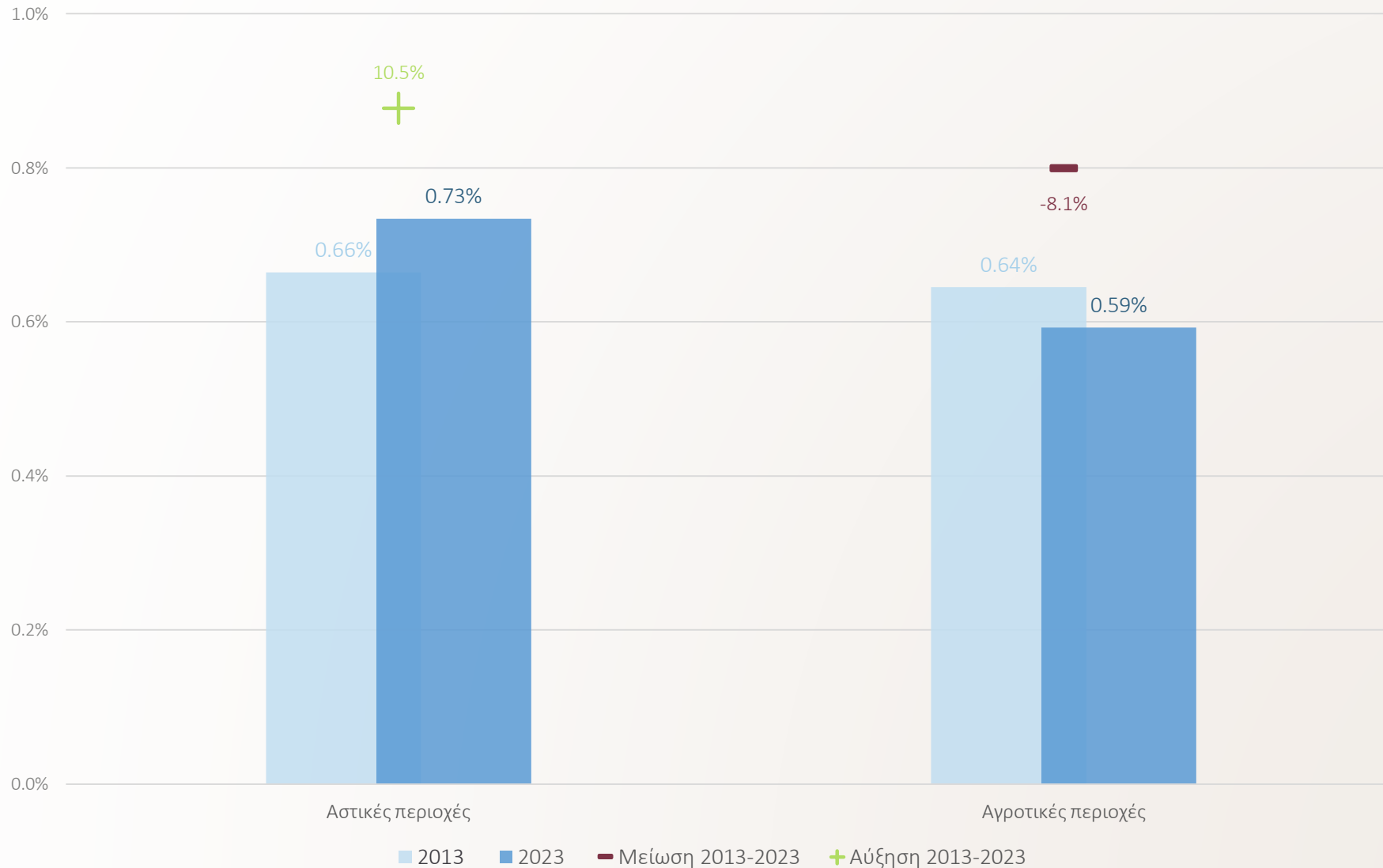
Η δαπάνη για φροντιστήρια ως ποσοστό των συνολικών αγορών των νοικοκυριών παρέχει μια εικόνα του οικονομικού βάρους που φέρουν οι οικογένειες για την εξωσχολική υποστήριξη των παιδιών τους. Μέχρι και το 2021, το μερίδιο των αγορών των νοικοκυριών που αφορά τα φροντιστήρια κυμαίνεται σε σταθερά επίπεδα και αντιστοιχεί στο 0,6% του συνόλου των αγορών τους, καταγράφοντας μια μικρή πτώση την περίοδο της πανδημίας (2019-2021). Ωστόσο, το 2022 αυξάνεται σημαντικά (+25,5%) και διαμορφώνεται στο 0,7%, ενώ παραμένει σε αυτό το επίπεδο και την τελευταία χρονιά. Λαμβάνοντας υπόψη ότι συνολικά μέσα στη δεκαετία το σύνολο των ετήσιων αγορών των νοικοκυριών καταγράφει πραγματική αύξηση 2,3%, είναι εμφανής η σταθερή και, ίσως αυξανόμενη, σημασία των φρονιστηρίων στην εκπαιδευτική πορεία των Ελλήνων μαθητών.

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά βαθμό αστικότητας

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο
χώρας
2023
0,71%

Λόγος
max/min
2023
1,2 φορές

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
 Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά περιφέρεια

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2014-2023

Σύνολο χώρας 2023
 0,71%

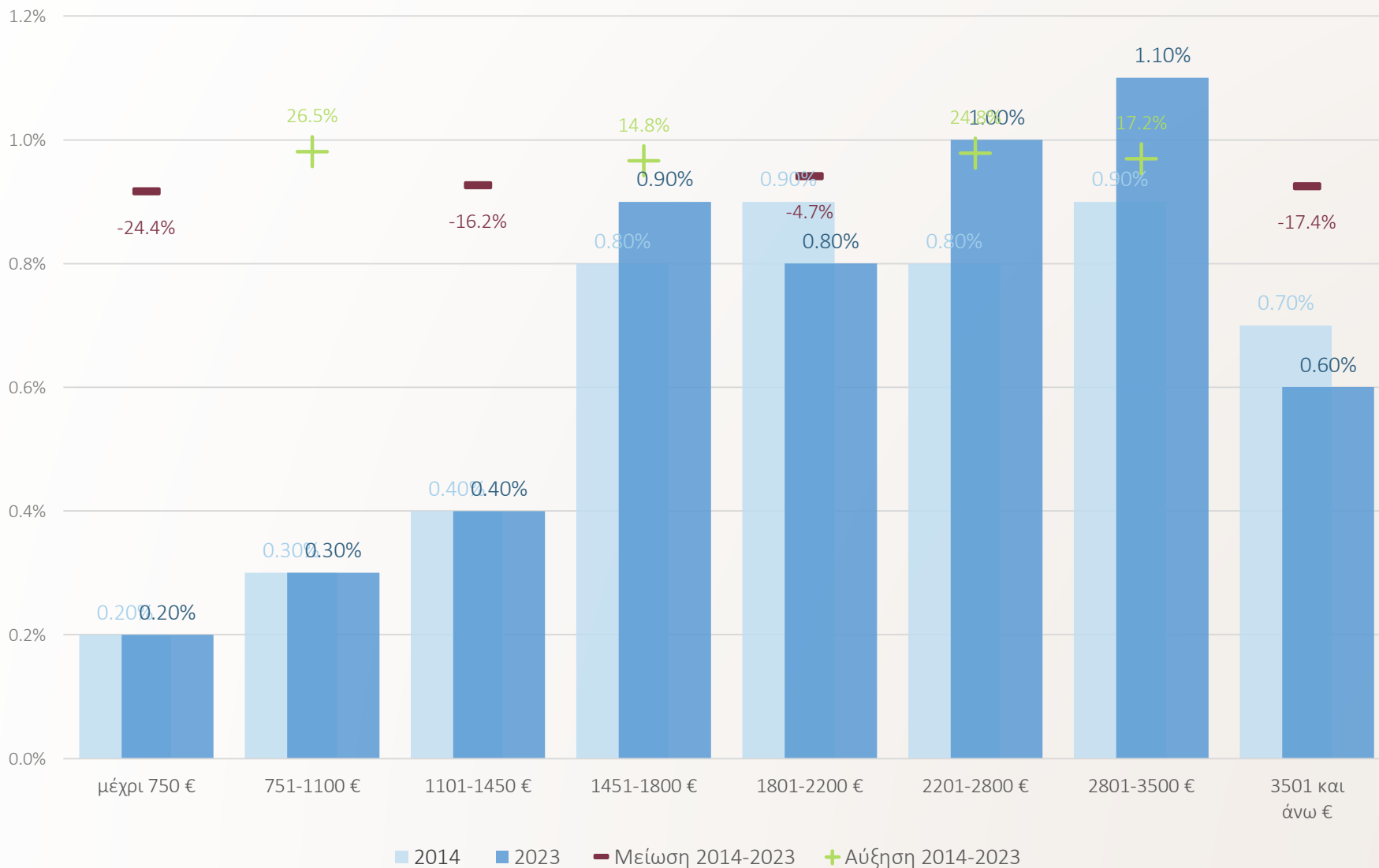
Λόγος max/min 2023
 5,5 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
 3,6 φορές

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
 Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά τάξεις μηνιαίου εισοδήματος ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2014-2023

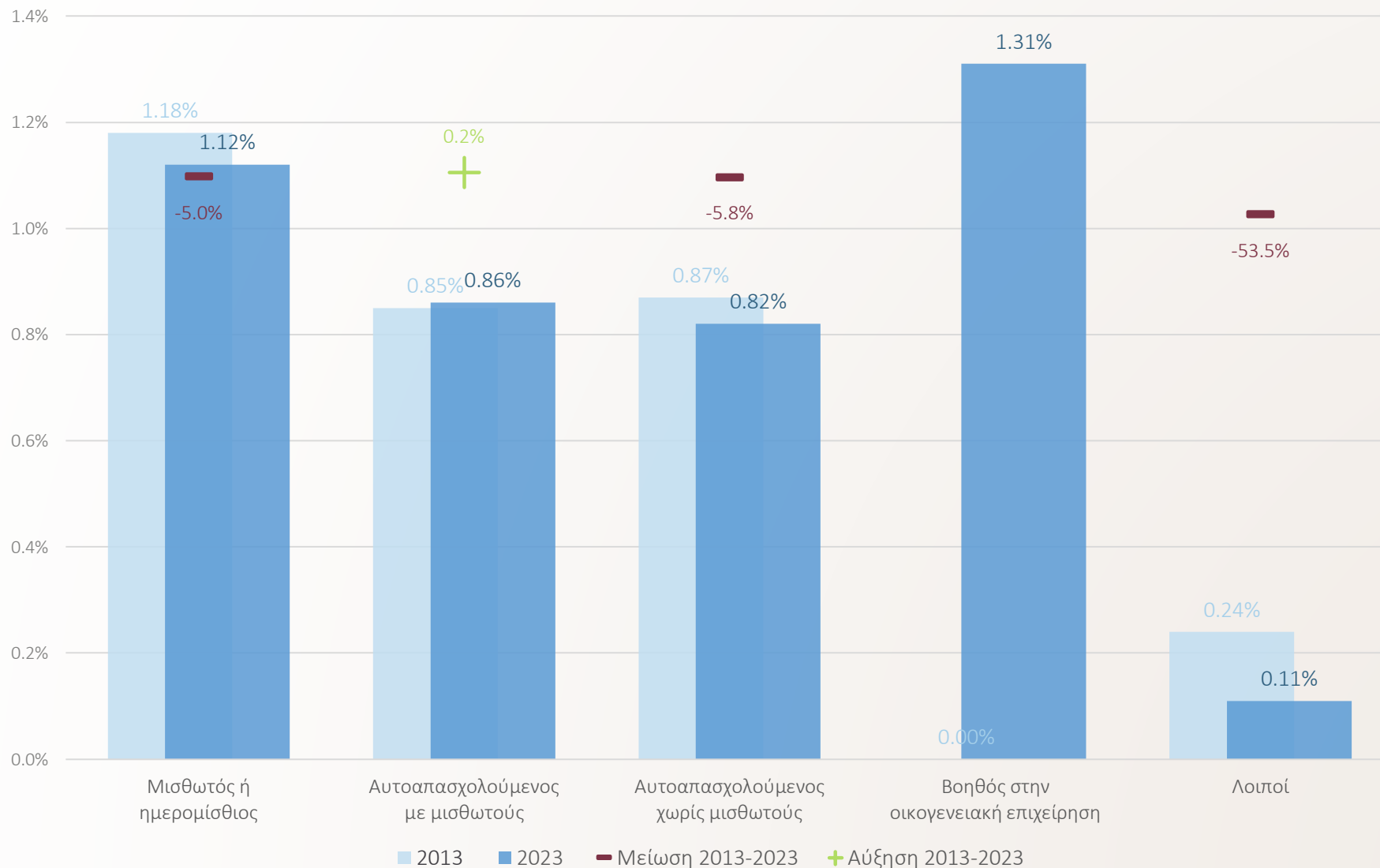
Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
6,1 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
3,4 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά θέση στο επάγγελμα του υπευθύνου του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

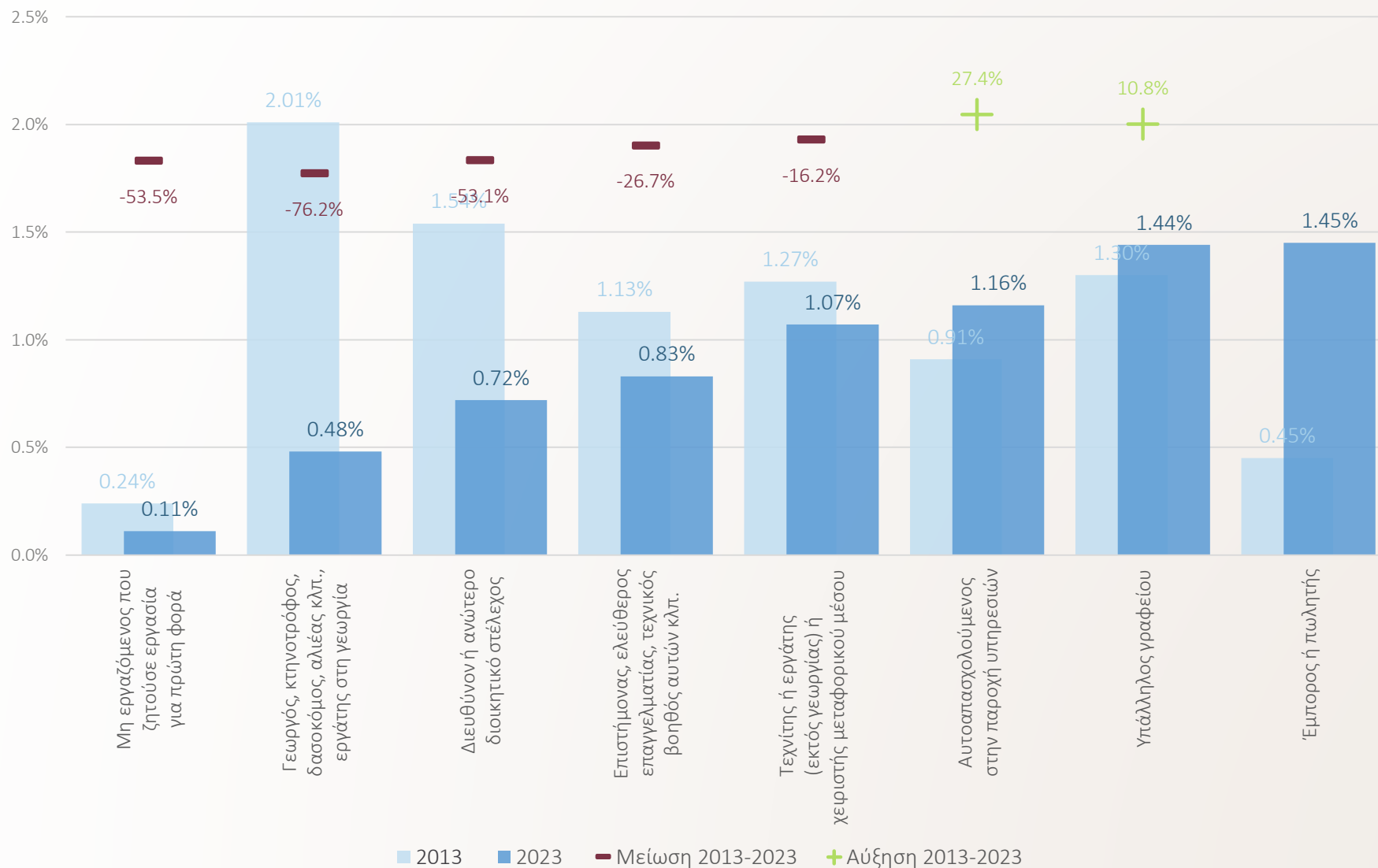
Λόγος max/min 2023
11,8 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
1,8 φορές

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
 Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά επάγγελμα του υπευθύνου του νοικοκυριού ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο χώρας 2023
 0,71%

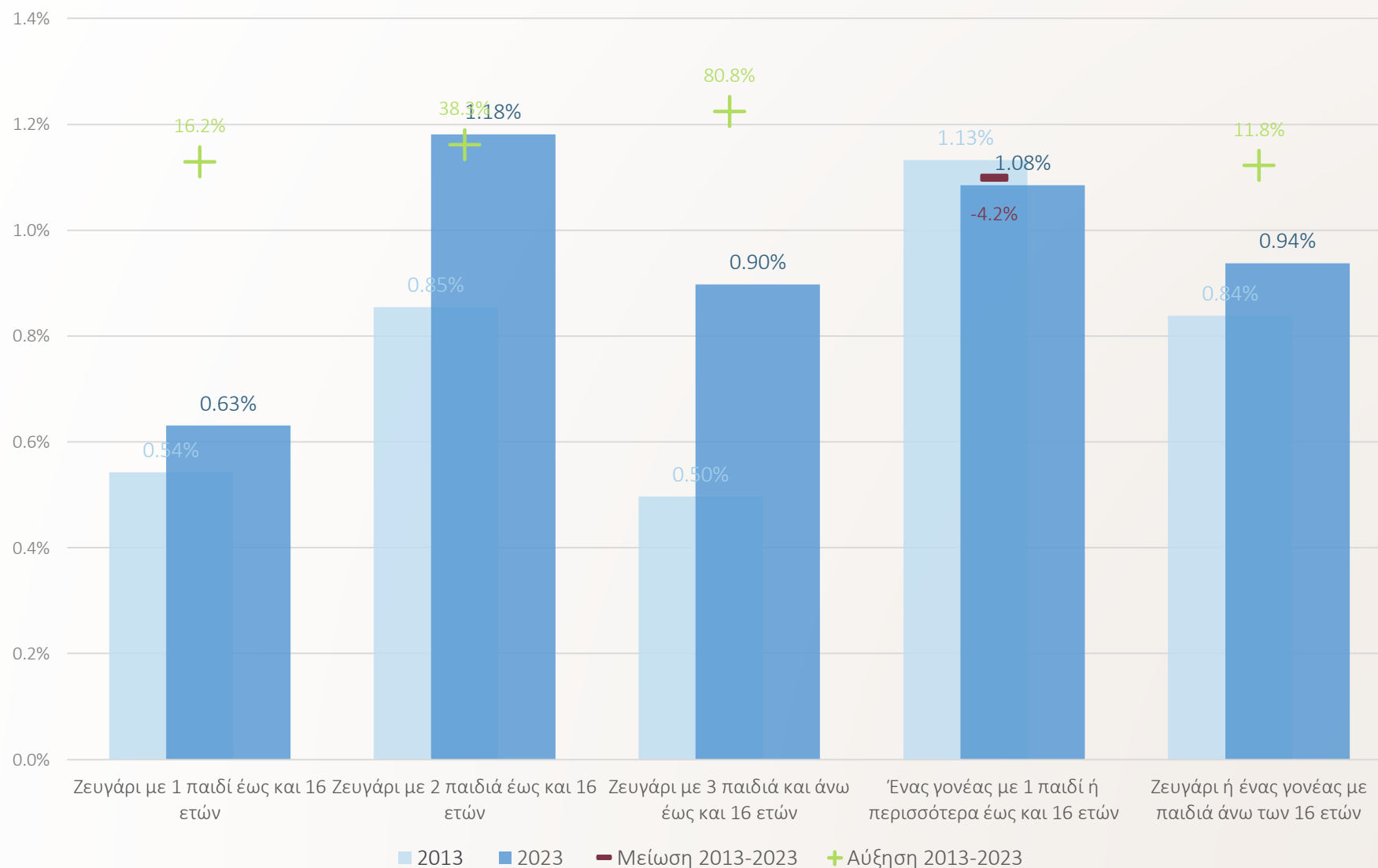
Λόγος max/min 2023
 13,0 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
 3,1 φορές

Δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά σύνθεση του νοικοκυριού

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
1,9 φορές

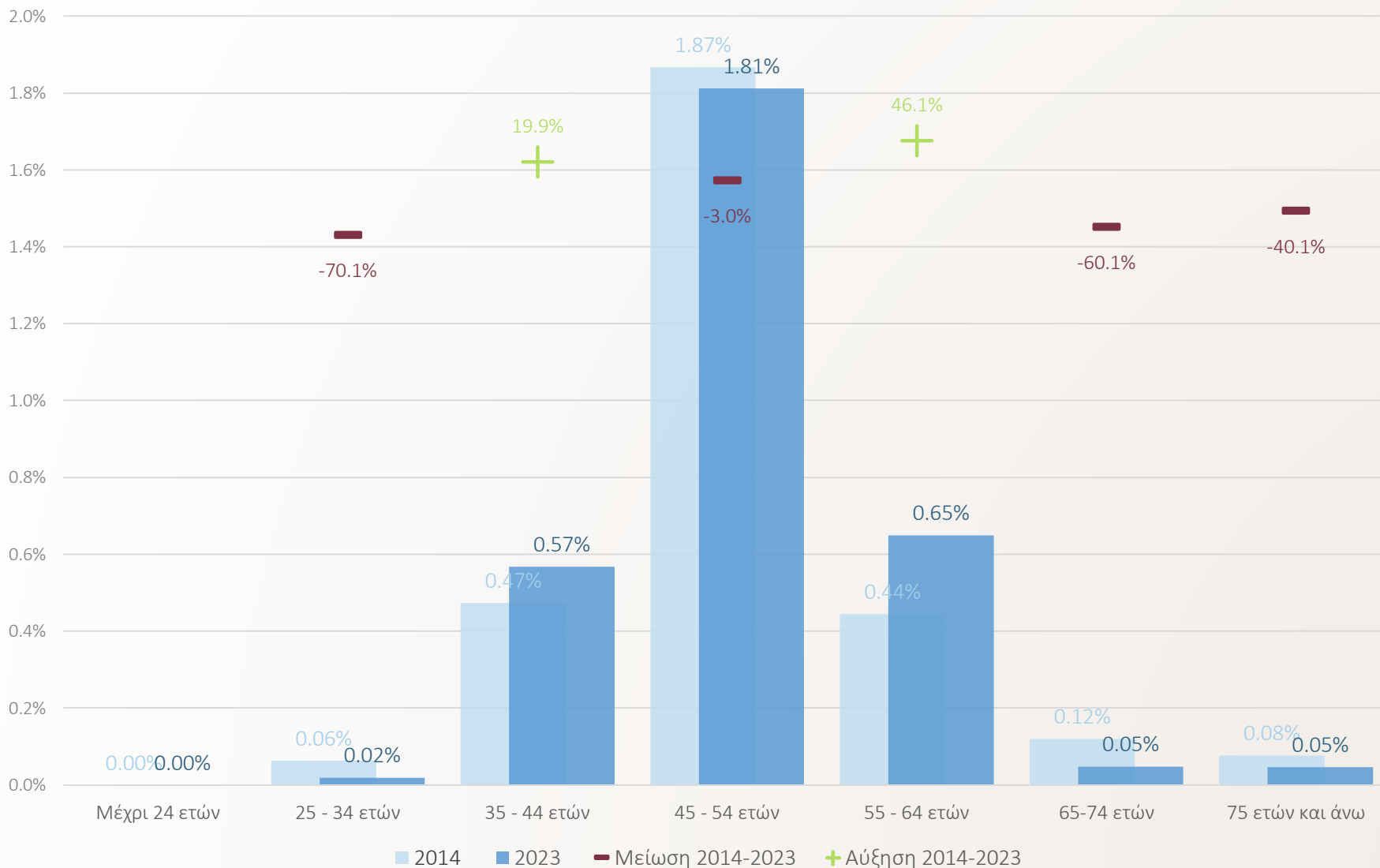
Λόγος top3/bottom3 2023
1,3 φορές

Η οργανωμένη φροντιστηριακή εκπαίδευση στην σύγχρονη Ελλάδα
Δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για φροντιστήρια

Μέση ετήσια δαπάνη των νοικοκυριών για φροντιστήρια κατά ηλικιακή ομάδα του υπεύθυνου του νοικοκυριού

ως % του συνόλου των αγορών τους την περίοδο 2013-2023

Σύνολο χώρας 2023
0,71%

Λόγος max/min 2023
6,1 φορές

Λόγος top3/bottom3 2023
46,8 φορές

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

Β. Στάσεις & απόψεις γονέων και νέων για τις οργανωμένες φροντιστηριακές δομές

Ταυτότητα ποσοτικών ερευνών

- **Διεξαγωγή:** Metron Analysis^(*)
- **Ανάθεση:** ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ)

Γονείς

- Πληθυσμός έρευνας: Γονείς παιδιών 10-20 ετών
- Περιοχή έρευνας: Πανελλαδικά (49% Αττική, 51% Λοιπά)
- Μεθοδολογία έρευνας: Online.
- Μέγεθος δείγματος: 402 άτομα.
- Επιλογή δείγματος: Online panel
- Περίοδος Διεξαγωγής: Σεπτέμβριος 2023

Νέοι

- Πληθυσμός έρευνας: Άτομα ηλικίας 18-24 ετών
- Περιοχή έρευνας: Πανελλαδικά (62% Αττική, 38% Λοιπά)
- Μεθοδολογία έρευνας: Online.
- Μέγεθος δείγματος: 502 άτομα.
- Επιλογή δείγματος: Online panel
- Περίοδος Διεξαγωγής: Σεπτέμβριος 2023

(*) Η Metron Analysis είναι μέλος των European Society of Opinion and Marketing Research, Marketing Research Society, World Association of Public Opinion Research και του Συλλόγου Εταιρειών Δημοσκοπήσεων και Έρευνας Αγοράς και τηρεί πιστά τους αντίστοιχους κώδικες και αρχές επαγγελματικής πρακτικής.

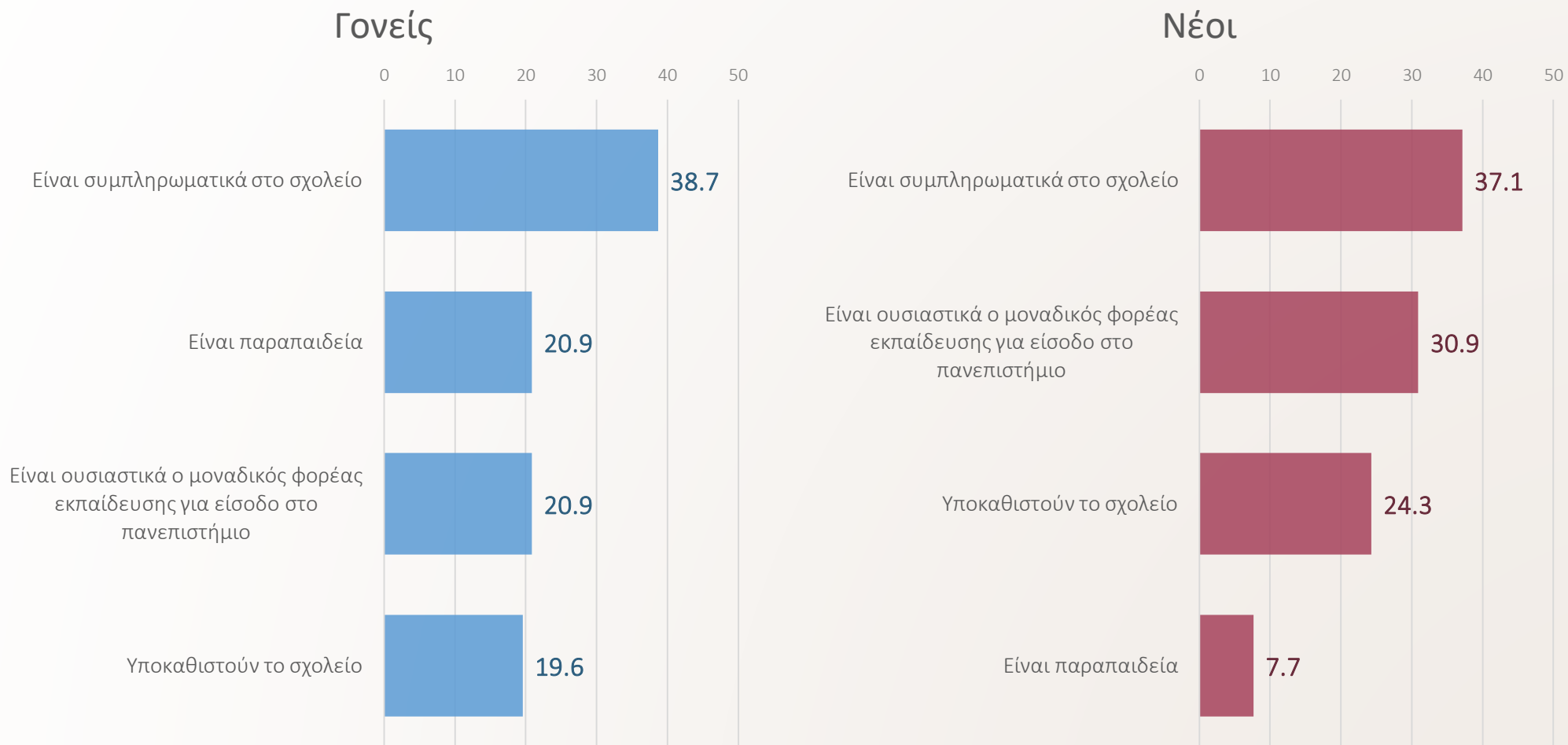
Ερ. Ποιος από τους παρακάτω είναι ο κύριος ρόλος των φροντιστηρίων γενικής παιδείας στη χώρα μας;

Μία κύρια απάντηση

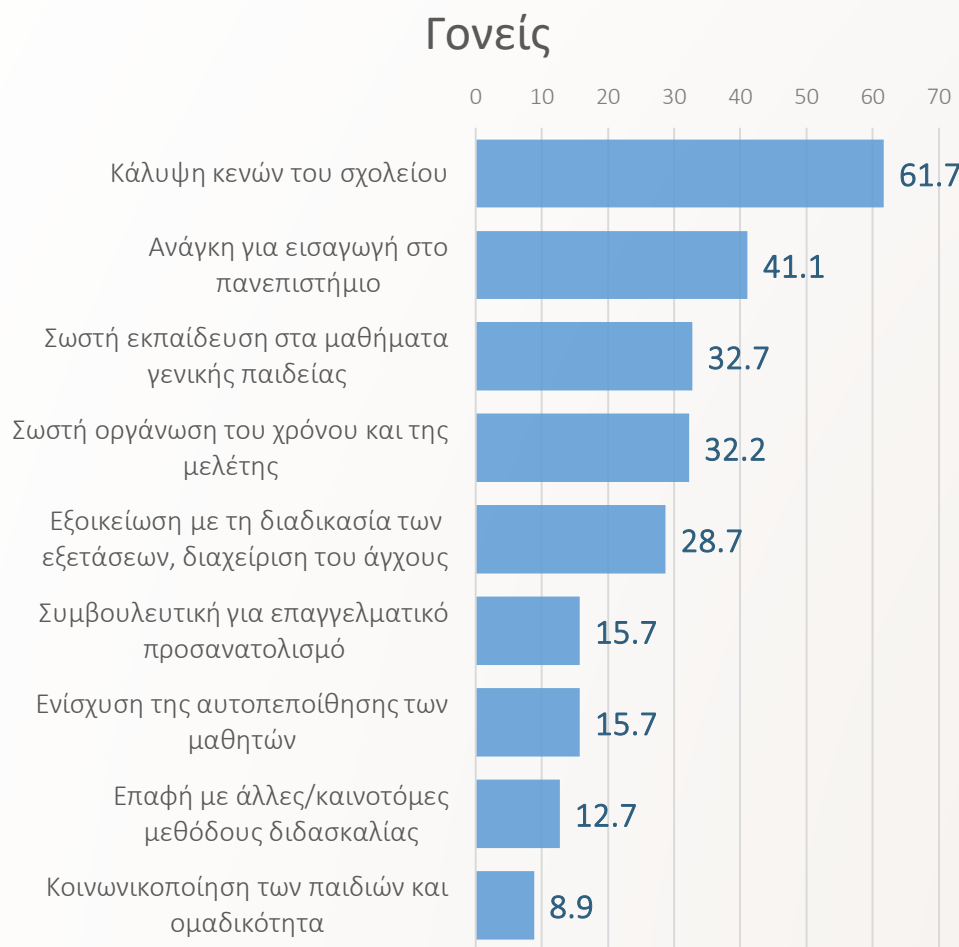

Ερ. Τι από τα παρακάτω θα λέγατε ότι είναι κυρίως τα φροντιστήρια γενικής παιδείας;

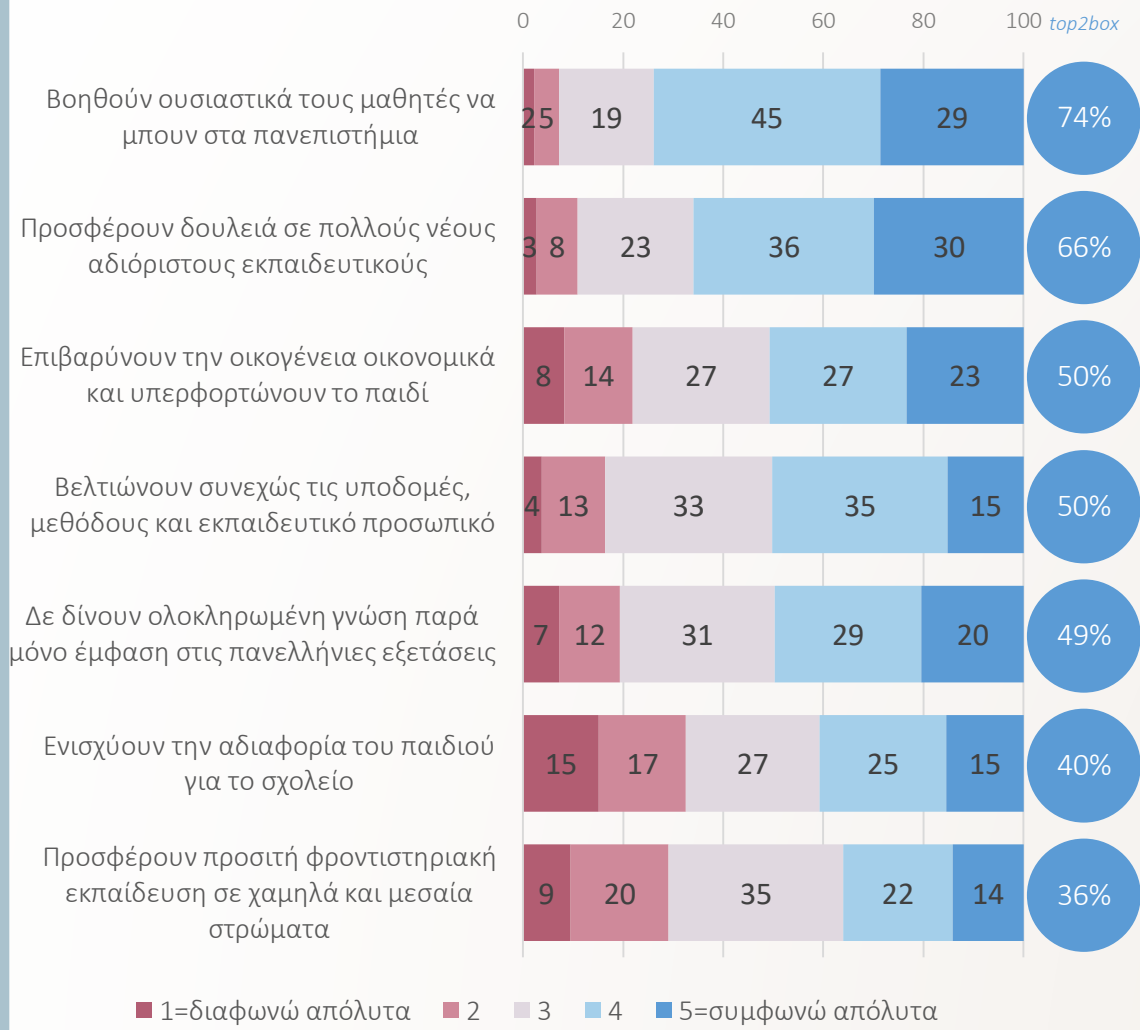
Ερ. Ποιες είναι οι τρεις κύριες ανάγκες που καλύπτουν τα φροντιστήρια γενικής παιδείας; Λίστα/Πολλαπλή έως τρεις απαντήσεις

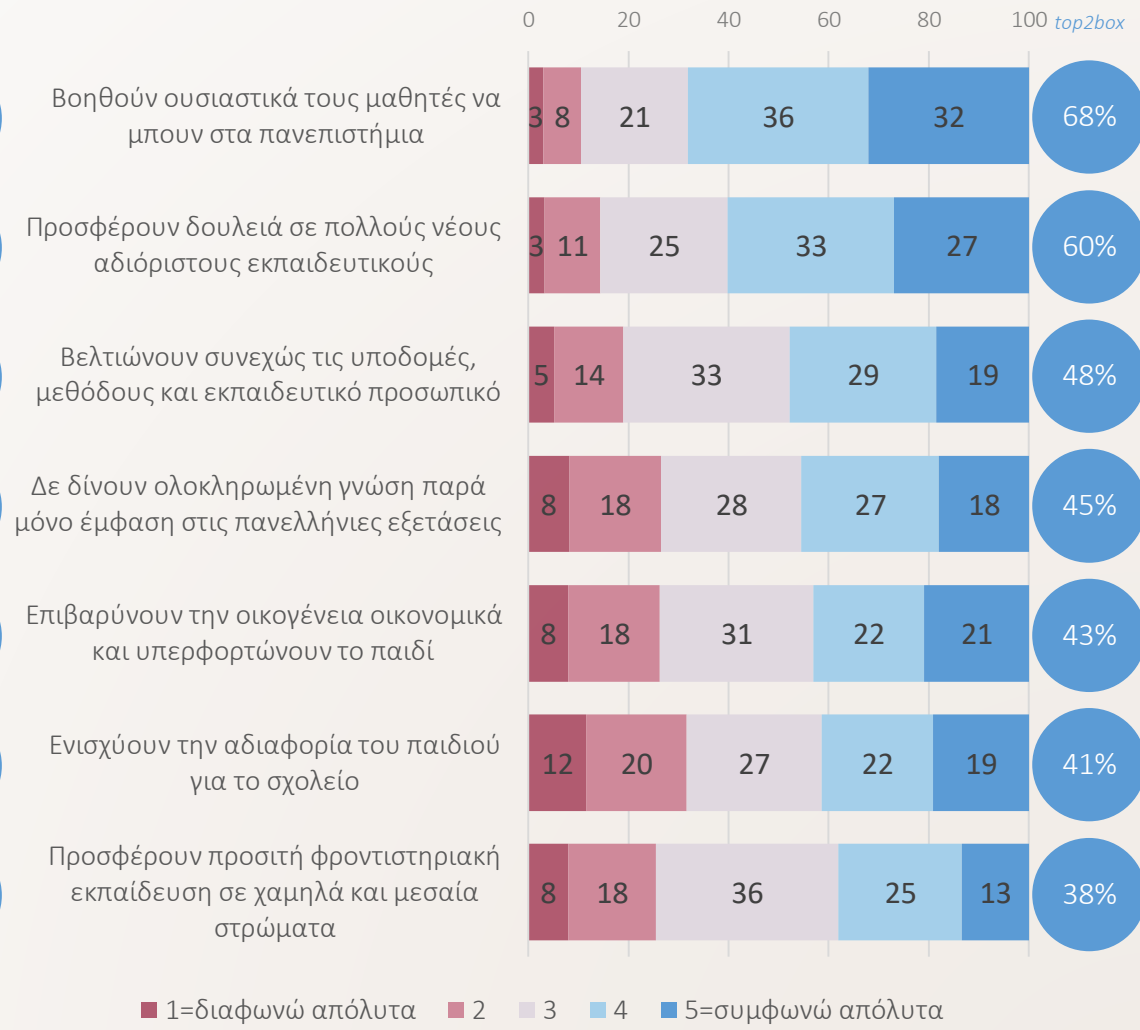

Ερ. Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω προτάσεις για τα φροντιστήρια γενικής παιδείας;

Γονείς

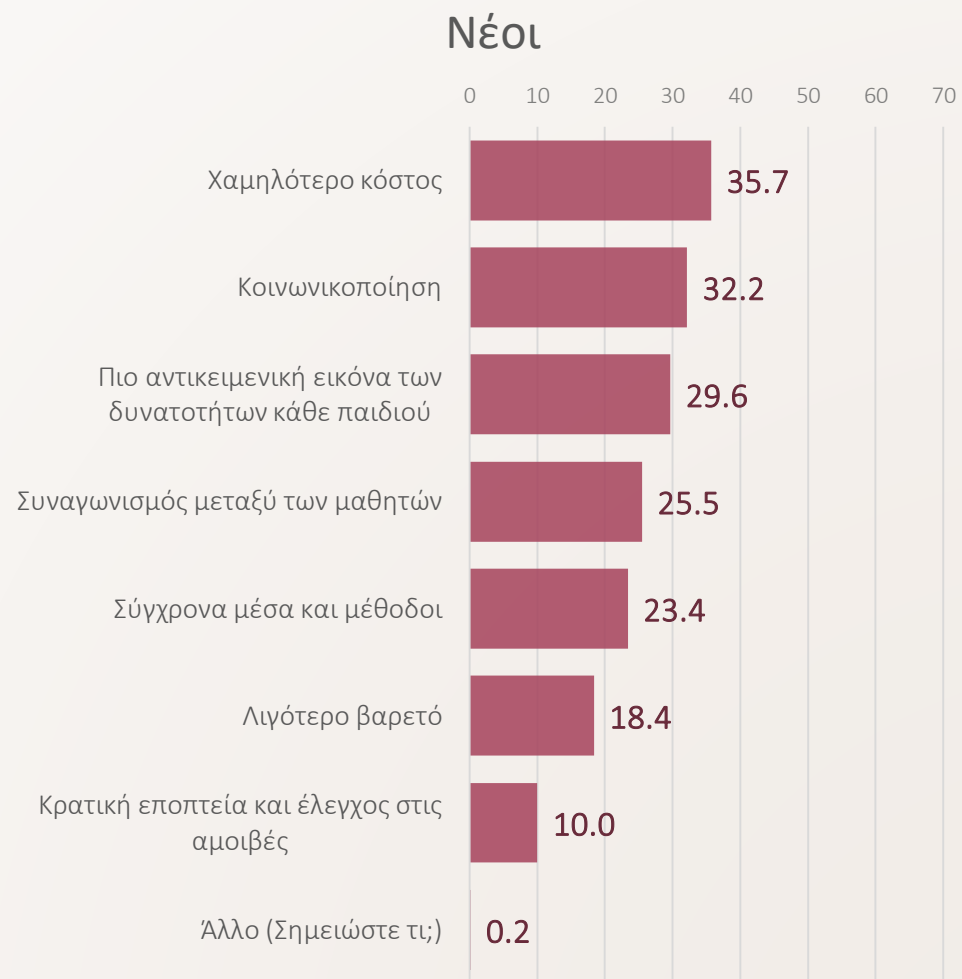
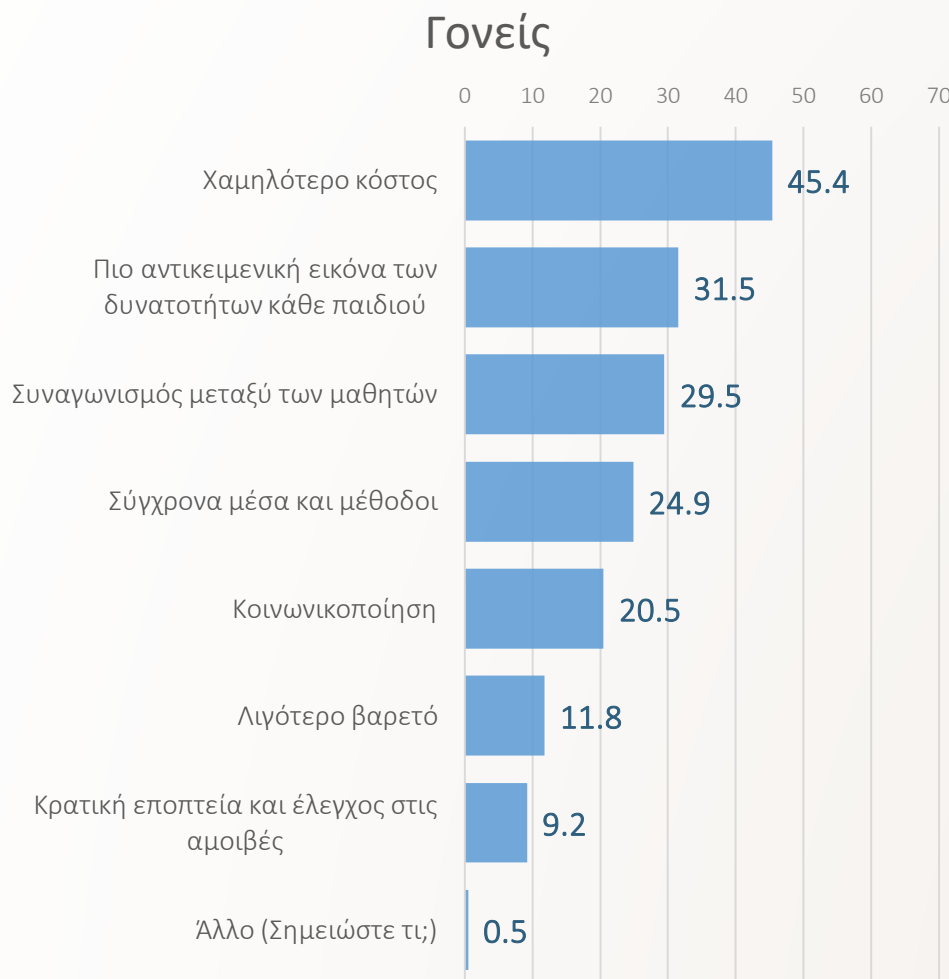

Νέοι

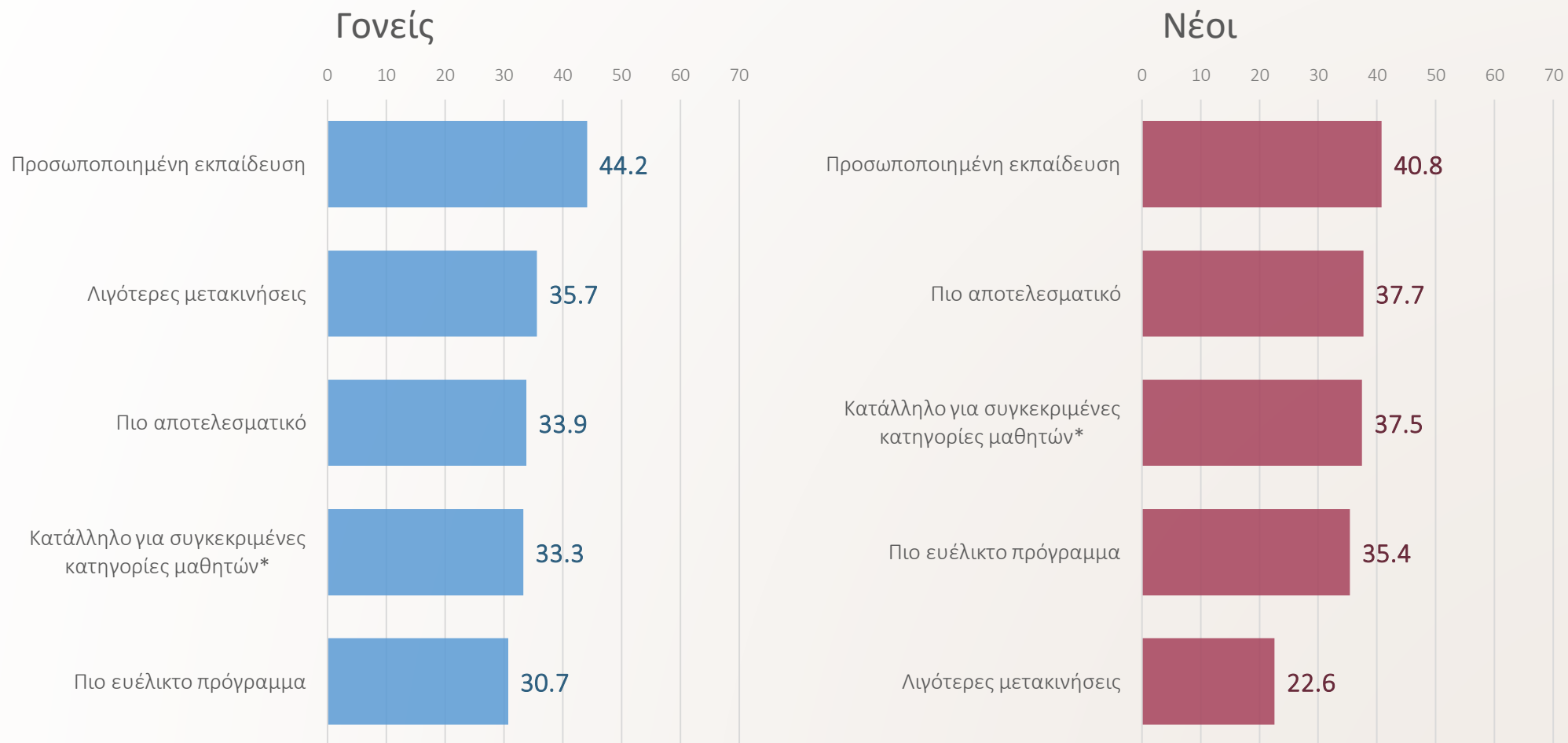
Ερ. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα των φροντιστηρίων γενικής παιδείας συγκριτικά με τα ιδιαίτερα; Πολλαπλή/Έως δύο απαντήσεις

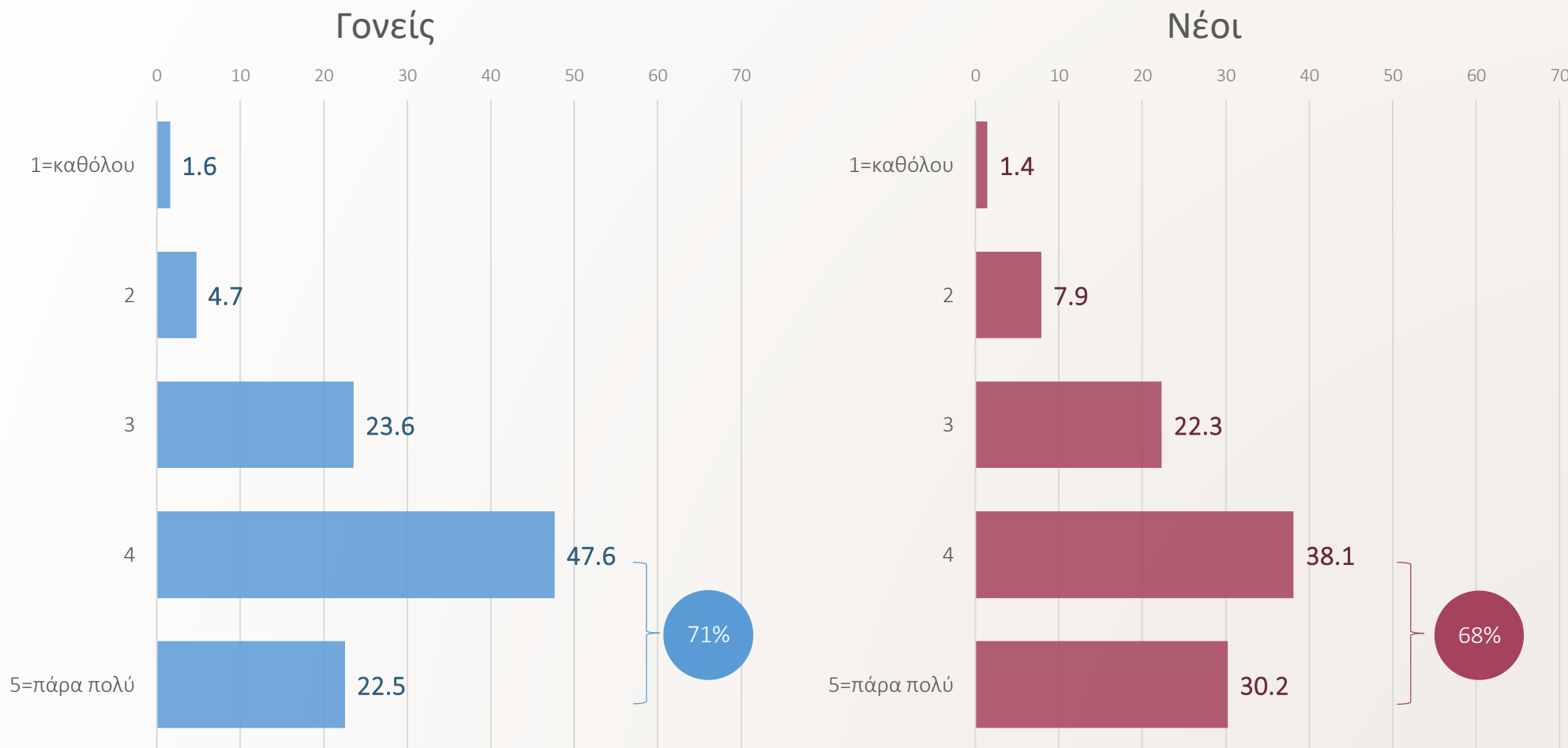
Ερ. Ποια είναι τα **πλεονεκτήματα** των **ιδιαιτέρων** συγκριτικά με τα φροντιστήρια γενικής παιδείας;

Πολλαπλή/Εως δύο απαντήσεις

Ερ. Πόσο **ικανοποιημένοι** μείνατε συνολικά από την παρακολούθηση μαθημάτων στο φροντιστήριο γενικής παιδείας;

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας

Γ. Απόψεις εκπαιδευτικών εργαζομένων στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Ταυτότητα ποιοτικών ερευνών

Διεξαγωγή: Metron Analysis^(*)

Ανάθεση: ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ της ΓΣΕΕ (ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ)

A. Μεθοδολογία έρευνας: εις βάθος ατομικές συνεντεύξεις (IDIs)

Συμμετέχοντες:

- 10 καθηγητές φροντιστηρίων γενικής παιδείας (6 Αττική (1 Αλυσίδα – 5 Μη Αλυσίδα), 4 Περιφέρεια (2 Αλυσίδα – 2 Μη))
- 6 Φορείς Εκπροσώπησης

B. Μεθοδολογία έρευνας: Focus groups

Συμμετέχοντες: 6 ομάδες γονέων (Γυμνάσιο Αττικής, Δημόσιο Λύκειο Αττικής, Ιδιωτικό Λύκειο Αττικής, Γυμνάσιο Περιφέρειας, Λύκεια Περιφέρειας)

Περίοδος διεξαγωγής: 10 Μαΐου έως 4 Σεπτεμβρίου 2023

(*) Η Metron Analysis είναι μέλος των European Society of Opinion and Marketing Research, Marketing Research Society, World Association of Public Opinion Research και του Συλλόγου Εταιρειών Δημοσκοπήσεων και Έρευνας Αγοράς και τηρεί πιστά τους αντίστοιχους κώδικες και αρχές επαγγελματικής πρακτικής.

Εκπαιδευτικοί στα φροντιστήρια γενικής παιδείας - Προφίλ

Παιδαγωγικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά

- ✓ Νεότερης ηλικίας
- ✓ Μεταπτυχιακή εκπαίδευση
- ✓ Διαρκής αξιολόγηση
- ✓ Αλλά το πτυχίο ΑΕΙ δεν σημαίνει αναγκαστικά παιδαγωγική-διδακτική επάρκεια...
- ✓ ...και δεν αρκούν επιμορφωτικά σεμινάρια χωρίς αντίκρισμα («βιομηχανία» πιστοποιήσεων)

Εργασιακό προφίλ και επιλογές

- ✗ Πολλαπλάσιες υποχρεώσεις απ' ό,τι στο σχολείο
- ✗ Πίεση για επιτυχία
- ✗ Χαμηλές απολαβές και επισφάλεια
- ✓ Απόκτηση ενσήμων
- ✓ Δύσκολη αλλά επιθυμητή η απορρόφηση στη δημόσια εκπαίδευση

Η φροντιστηριακή εκπαίδευση αντιμετωπίζεται από τους/τις εκπαιδευτικούς ως προσωρινή και αναγκαστική βιοποριστική επιλογή, που παρέχει διδακτική εμπειρία.

Το δημόσιο σχολείο θεωρείται ότι αποτελεί «αθέμιτο ανταγωνισμό» (σταθερότητα, ωράρια, απολαβές, παιδαγωγική ελευθερία)

Εργασιακές σχέσεις στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Εργασιακή πραγματικότητα

- ✘ Χαμηλές απολαβές/ωρομίσθιο...
- ✘ ...σε σχέση με πιεστικές απαιτήσεις και εξαντλητικά ωράρια
- ✘ Μη αμειβόμενη εργασία (προετοιμασία μαθήματος)
- ✘ Γκρίζες ζώνες (ανασφάλιστη/αδήλωτη εργασία, μη καταβολή δώρων/επιδομάτων)
- ✘ Κατάργηση συλλογικών συμβάσεων
- ✘ Ελλιπείς ελεγκτικοί μηχανισμοί
- ✘ Εύκολη αντικατάσταση από νεότερους με χαμηλότερες αμοιβές

Φορείς

Βελτίωση εργασιακών συνθηκών

- ✓ Καλύτερες αμοιβές
- ✓ Αμοιβή της εργασίας πριν και μετά το μάθημα
- ✓ Παροχή σεμιναρίων επιμόρφωσης
- ✓ Συνεχόμενο ωράριο
- ✓ Ενίσχυση της κρατικής εποπτείας
- ✓ Επαναφορά συλλογικών διαπραγματεύσεων

Εργασιακές σχέσεις στα φροντιστήρια γενικής παιδείας

Συνολικά η βελτίωση των εργασιακών συνθηκών προϋποθέτει:

κράτος

τήρηση και
ενίσχυση του
θεσμικού
πλασίου
προστασίας

ιδιοκτήτες

μακρόπνοη
επένδυση στο
ανθρώπινο
δυναμικό

εργαζόμενοι

συλλογική
οργάνωση

Για τους stakeholders (ιδίως εκπαιδευτικοί & γονείς) πρωταρχικό **κριτήριο ποιότητας** είναι το ανθρώπινο δυναμικό:

- ✓ Μεταδοτικότητα
- ✓ Παιδαγωγική επάρκεια
- ✓ Ευελιξία
- ✓ Επιμόρφωση

Αλλά και:

- ✓ Εκπαιδευτικό υλικό
- ✓ Ολιγομελή και ομοιογενή τμήματα
- ✓ Οργάνωση προγράμματος σπουδών
- ✓ Σύγχρονες μέθοδοι
- ✓ Διαρκής αξιολόγηση

Κάθε ενδιαφερόμενο μέρος δίνει όμως έμφαση σε διαστάσεις που αφορούν τη διάδρασή του με κάποιο άλλο:

- ✓ Για τους **γονείς** βαραίνει η σχέση κόστους-αποδοτικότητας αλλά και η διαρκής επαφή- ενημέρωση με το φροντιστήριο
- ✓ Για τους **εκπαιδευτικούς** βαραίνει η αρμονική σχέση με τη διοίκηση και τους γονείς αλλά και οι εργασιακές συνθήκες (σχέση με εργοδοσία)
- ✓ Για τους **φορείς εκπροσώπησης** βαραίνει η αποτελεσματικότητα σε συνάρτηση με τη μακρόπνοη επένδυση σε ποιοτικές εργασιακές σχέσεις